

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt., 1/2 évre 6 frt., 1/4 évre 3 frt., 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 15 frt., 1/2 évre 7 frt., 1/4 évre 3 frt. 50 kr., 1 óra 1 frt. 20 kr.

HIRDETÉSEK: 8-hasábos petit sor egyszer 10 kr., minden következéskor 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Meghívó.

Van szerencsém az aradmegyei szabadelvűpárt tagjait felkérni, hogy a folyó hó 19-én délelőtt 11 órakor Aradon a Krispin-féle teremben tartandó értekezletre megjelenni sziveskedjenek.

Az értekezlet célja: a párt újjászervezése és a reá váró feladatok és teendők megállapítása.

Aradon 1895. május 7-én.

VÁSÁRHELYI BÉLA.

A szabadelvű párt szervezkedése Aradmegyében.

Arad, május 7.

A lapunk élén hozott meghívás 'sorompókba' szólítja megyénk hazafias szabadelvű polgárait, kiknek vállvetett együttműködése s így megyszerte való szervezkedése most már tovább el nem odázható.

Ellensége támadt a magyarnak a magyarság között, ellensége alkotmányának az alkotmány sánczaiban belül, ellensége szabadságának azok körében, kik jótéményeit első sorban élvezik.

Epen azért a szabadelvű párt szervezkedése most már nem rideg párt-érdek vagy kedélyesebb oldaláról tekintve, sportzerű korteskedés, hanem hazafiai kötelesség, honmentő vállalkozás.

Addig-addig taktikáztak a különböző ellenzéki árnyalatok, s válogatták szövetségeseiket, míg végre Magyarország legelkeseredettebb, engesztelhetlenebb el-

lenségeivel, a bécsi reakciónáriusok ligájával kerültek egy sorba, érdekközösségbe; addig-addig válogatták és változtatták fegyvereiket, míg a kormány mellett lassankint a szabadság elveit, majd a társadalmi rendet és végül most már magát a magyar alkotmány bástyáit ostromolják.

Ezt az állambontó munkáját egy számban csekély, de annál vakmerőbb és az ő eszközeiben s szövetségeseiben legkevésbé sem válogató ellenzéknek Magyarország alkotmányosan érző fiai többé összetett kezekkel nem nézhetik, és nem nézheti azt Aradmegye honszerető polgársága sem, a mely hazafiság dolgában mindig az elsők között volt.

Az előttünk folyó súlyos küzdelmek vége beláthatatlan s bár hazánk igaz ügyének és szabadságának végleges győzelméről egy perczet sem lehet kételkednünk, mégis a lanyha közömbösség, vagy könnyelmű elbizakodottság révén oly időleges előnyöket nyerhetnek hazánk alkotmányos szabadságának ellenségei, melyek ellenében a győzelmet csak hosszú időre s nagy áldozatok árán vihatnók ki.

Nem elég tehát, hogy a reakció zsoldjába szegődött ellenzék akciójával szemben a küzdelmet kizárólag a kormányra, és az országgyűlési többségre bizzuk, hanem legfőbb idejét látjuk immár annak, hogy maga a polgárság is zárt sorokba álljon és szervezett falanxokban támogassa azt a kormányzatot és azt a parlamenti többséget, mely, fájdalom, egyedül maradt az ország szabadságának és alkotmányos jogainak védelmében, és a melynek további fenállása és kormányon való maradása egyértelmű a mi al-

kormányos életünk és társadalmi békénk biztosításával.

Az ország hazafias polgárságának és azzal egyetemben az aradmegyei szabadelvű pártnak annál is inkább szervezkednie kell, mert az ellenzék a hozzá méltó fegyverekkel megkezdte nyíltan és titokban üzött akcióját, és szemünk látára terjeszti a legádázabb felekezeti és osztálygyűlölséget.

Jelszavunk béke és szabadság! Mindkettőt csak úgy biztosíthatjuk magunknak, ha bátran sikra szállva, azok ellenségeivel kitartóan küzdünk mellettük.

BELFÖLD.

Kölcsön a Vaskapura. Lukács László pénzügyminiszter legközelebbi törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé, a duna Vaskapu-szabályozási munkálatok költségeinek fedezésére fölveendő külön kölcsönről. Ez a törvényjavaslat még a mostani ülészek folyamán fog tárgyalatni.

Az Agliardi- eset.

— Ujabb részletek. —

A szabadelvű párt teljes meglepéssel vette tudomásul báró Bánffy miniszterelnök tegnapi nagyfontosságú nyilatkozatát. Ez a nyilatkozat alkalmas arra, úgy vélekednek, hogy a magyar állam prestige-jét kifelé s a Bánffy-kabinet pozícióját henn az országban emelje és erősítse. Egészen igazolja a miniszterelnök előterjesztése azt az álláspontot is, melyet a konfliktus kitörésének első pillanatától kezdve elfoglaltunk, hogy báró Bánffy miniszterelnök eljárása nemcsak

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A madarak szerelme.

Az újra fakadó természet, a legtisztább költői hangulatok ébresztője, az illat, a forma, a szín tökéletességével az emberi lélek legnagyobb szeretője élvezi.

De ki ne feledd belőle az énekes madárt! A fák, bokrok lomjai zengenek édes énektől. Dalolások most a legszebb, legigazabb, mert a szerelem édes mámorító epedése szól kicsi szivökből.

A piczi madárkák nagyon tudnak szeretni! A szerelem átszellemi őket, hangjokat csengőbbé teszi, melódiáikat a legregebb zeneszerzeményekké varazsolja.

Tudnak végtelenül örülni, tudnak igazán sirni; megsaladtott, nem viszonzott szerelmők fájdalomában megreped szivök — s holtan hullanak alá.

A madarak még igazabban, még forróbban szeretnek az embereknél.

Nekik nem kell lant, a maguk hangjával hódítanak. Valóban, egy énekes madár választottja szivét csak is dalolásnak rendkívüliségével nyerheti meg.

A him éjnek idején vagy nappal egy csendes órájában a csalitos rejtekhelyben elkezd nótáit. Énekel, énekel szakadatlanul, hogy hangjának bájával magához csábítsa a

nőstényeket. Hangja eleinte bátortalan szagatott, később midőn a szenvedély jobban erőt vesz rajta a legmagasabb pathosba megy át ama fenséges fuvola-hangokkal, melyet semmi hangszer sem utánoszhat.

Ha az ének szép volt, akkor előjön titkon a hallgatózó nőstény és szintén felajánlja szerelmét. (Nem ismerték egymást előbb s egy párrá lesznek.)

De megtörténik, hogy a him nem vakában az elsőlegjobbnek énekel, hanem egyenesen kiválaszt magának egy nőt s azt akarja erőnek erejével meghódítani zengéseivel.

Ilyenkor a madárka éneklése örületes szenvedélybe megy át. Különösen, ha a kettőtörő nőstény némi hidegséget is tanusít.

De a legszánandóbb a szegény szerelmes helyzete, ha a közelben versenytársa akad, ki egy más ágon énekel szintén azért, hogy megnyerje a nő szerelmét.

Ilyen versenyszerű a hangban kifejezett szenvedély elért legmagasabb fokát. Szület nélkül az extasis felsőbb fokáig viszik s addig-addig zengnek, énekelnek; míg a gyengébb kimerül s holtan lecsik. Az erősebb aztán biztos a kis kaczer viszonzszerelme felől.

A szerelem igaz dalosa, az énekes madarak királya a fülemüle. Valóságos költő. Hangjában annyi az érzés, gondolat, öröm, fájdalom epedés, panasz, hogy szivének belső világa az érzelmek oly változatos skálájával rendelkezik, mint akarcosak az ember...

s ő pedig annak a sokféle érzelmenek élő kifejezését adja.

Hangja úgy ömlik, mint a tiszta csendes folyó hullamai, mélység, bensőség tekintetében versenyzik az emberi hanggal, de esengés, színre nézve felül is mulja utánoszhatatlanul.

A még nőtlen himek addig, addig énekelnek éjt-napot, míg feleségre szert nem tesznek. Az idős vagy új párok vagy pedig a régi helyeikre mennek, vagy új alkalmasat keresnek fészek rakásra.

A fészek építése a nő dolga. Míg az épít, a férj addig énekel. Ilyenkor a legelragadóbb a csalogány hang.

Csendes éjszakákon, midőn a hold sugarai millió ezüst fonálként ömölnek szét az égről s ha már más madarak rég az álom ólón pihennek, a csalogány még mindig énekel. A szerelem örült szenvedélye nem bántja: ott fészket építő felesége mellett, a tiszta zavartalan boldogság s viszont szerelem tudatában legszebben tudja hangját kifejteni. Majd mélyen vcntatott; majd gyorsabb hullámzással az érzelmek skáláján fel felé futó a boldog szenvedélytől felkergetett ének elért azt az elragadó magasságot, melyen a tiszta csatogó ércz hang költői hangulatot kelt az emberben is, s elmámorítja magát az énekes madárt is.

A nő, ez alatt fészken dolgozik s idő-

egész jóhiszemű volt, de minden részleteiben ténybeli alapokon nyugodott.

Kitűnik ugyanis a miniszterelnök előterjesztéséből, hogy a pápai nunczius magyarországi útját és szereplését gróf Kálnoky külügyminiszter még sokkal élesebben meghatározottabbán ítélte el, mint a miniszterelnök; hogy a római kuriánál való diplomacziái lépésekre gróf Kálnoky saját kezdeményezésére minden föltétel kikötése nélkül késznek nyilatkozott, ha a magyar kormány ezt kívánja; hogy a magyar kormány a kívánságot több nappal az interpellációra adott válasz előtt ki is fejezte, a miniszterelnök tehát teljes joggal tehetette föl, hogy gróf Kálnoky teljesítette is azt, amit maga ajánlott fel.

Szóval ez az előterjesztés minden pontjában megcáfolta a Pol. Corr. famózus közlését a gróf Kálnokyra nézve oly helyzetet teremtett, amely merőben lehetlenné teszi, hogy a monarchia külügyeinek vezetése továbbra is az ő kezeiben maradjon. A szabadelvű pártban meg is vannak győződve róla, hogy ezzel az előterjesztéssel még nem nyert az ügy teljes befejezést, hogy gróf Kálnoky le fogja vonni a dolog alakulásából a konzekvenziát, — ha előbb nem, a delegációk tanácskozásainak során.

Bécsből — illetékes helyről — az alábbiakat jelentik: Daczára annak, hogy ő Felsője Kálnoky lemondási kérvényét el nem fogadta, a külügyminiszterium körében nem hiszik, hogy a gróf tovább is megmaradhat hivatalában, sőt még azt is fölteszik, hogy Kálnoky már a delegácziós ülészek idején se lesz többé külügyminiszter. Különben is a király közbejött elutazásával a külügyminiszteri válság nem tekinthető megoldottnak.

Egy bécsi, igen előkelő diplomata így nyilatkozott egyik hírlapíró előtt az Agliardi-inczidensről:

„Uram, ez egyike volt a legérdekesebb hekknek, melyeket Bécsben valaha megértem. És a két a trois malades (három beteg) hete volt. Egyik felépült, kettő ádulsófélben maradt s attól tartok, hogy ezeknek baja nagyon gyógyíthatatlan.

Nos, Agliardi hősiessége megkapja méltó jutalmát s a flastrom, melyet kap: a kis vörös

cappa lesz. Mint kardinális — mert ez lesz rövid idő múlva — el fogja felejtetni a sebeket, miket rajta a gonosz Bánffy ütött, s bizonyára örömmel fog visszaemlékezni Bécsre s kevesebb örömmel Budapestre.

A mi Kálnokyt illeti, uram — hát én Istenem, — ő magát ma valami fölöslegesnek, valami olyannak tekinti, a mi nemsokára csak — velt. Egyelőre megmaradt, mivel uralkodója ezt óhajtott, s uralkodója azért óhajtotta mivel ő meg Kálnokynak nem akart fájdalmat okozni s mivel Ausztria császára és Magyarország királya igazi gavallér, egy ideális gavallér, egy ideális gentleman. Ezért óhajtotta, semmi más okból. Kálnoky mindezt nagyon is jól érzi, és azért most már nem tekinti magát egyéneknek, comme l'avantgarde de son successeur (utódának előfutára.) Sőt csak részben és csimben tekinti magát külügyminiszternek, de lényegben nem.

Lássá, a világnak nagy meglepetés készül s ép oly időben s oly napon, a mely nagyon közel van. Csak úgy máról-hólnapra fog történni s itt lesz hirtelen minden konfliktus és válság nélkül. De a letűnés a színről, kell hogy diszes legyen. Kálnoky — és ez némelyekre nézve már, többé nem titok — az aranygyapju legközelebbi lovagja. Igaz, hogy e rendjelet majd csak akkor fogja viselni, ha nem lesz többé az, a mi — legalább külsőleg — ma még...

Budapest, május 7. (Saját tud. táv.)
A király elutazása előtt külön elhatározással visszautasította Kálnoky lemondó kérvényét, mert ezen alkalomból semmiképen sem akarta a felség a külügyminiszter lemondását megengedni, nehogy monarchiának egyik külügyminisztere épen a pápa miatt távozzék.

De azért kétségtelen hogy Kálnoky csak nagyon rövid ideig marad most már külügyminiszternek. Különben ő maga sem akar semmiképen sem megmaradni.

Azon esetre, ha Kálnoky legrövidebb idő alatt nem tesz Rómában tiltakozó lépéseket, a Bánffy-kabinet okvetlenül beadja lemondását.

Budapest, május 7. (Saj. tud. táv.)
Politikai körökben magyarazzák a helyzetet, hogy a király kegyes levele Kálnokynak arra vonatkozik, amit

Kálnoky Agliardirol a Bánffyhoz intézett jegyzékben irt. Ezért Agliardi nem várja meg visszahívását, hanem egyenest benyújtja lemondását a pápánál. A helyzet ennek kilátásával nem javult, Kálnoky állása tarthatatlan, amit ő is annyira érez, hogy júniusban a delegációban megjelenni nem akar.

Kálnoky bukását Bánffynak természetesen nem bocsátják meg s valószínű tehát, hogy az egész katolikus feudális párt minden erejét arra fogja összpontosítani, hogy Bánffyt is megbuktassák.

Másrészt mondják, hogy a király levele, (mely esetleg holnap a hivatalos lapban megjelenik) szelid előző elmenesztése Kálnokynak. A magyar delegációban sem gondolják a magyar politikusok szükségesnek Kálnoky elbuktatni, tekintettel másfél évtizedes érdemeire, különösen pedig arra, hogy azután ugysis elmegy.

Ha talán az ősszel Bánffy is megbuknék, következnekné, utána Széll. Hírlik, hogy Bánffy a rajta történt sértésért a király hazaérkezése után kap elégtételt.

Róma, május 7. (Saját tud. távirata.)
Egy milánói lap beszélgetést közöl, melyet bécsi tudósítója Agliardival folytatott, ki enyhítő körülménynek tartja, hogy Bánffy támadta őt, ki erős kálvinista, s így nem tudja megérteni a katolikus egyház prestigeét, a vallásbuzgóságot, a tiszteletet, mellyel a katolikus egyház fejtét körülveszik. Bánffy a hívők természetes érzelmeiben idegen elemek mesterséges játékát véli látni. Bánffy mint kálvinista, nem tudja mi lényegeskülömbőség van a pápai nunczius és más hatalom követe között. Agliardi utal arra, hogy a Pol. Corr. communiqueje viselkedésének igazolását képezi. A szóban forgó incidens állását inkább megerősítette.

Budapest, május 7. (Saj. tud. táv.)
Bánffy az Agliardi-ügyben tanusított hazafias fellépésért számos üdvözlő táviratot kapott.

közönként egy-egy „fit-fit“ hangot ad tetszés nyilváníttásul.

Ez a szerelmes éneklés csak a nyár második feléig tart. Akkorra már kikelnek a kicsinyek s a családi-gond nem ad időt a szerelmes éneklésre.

Nem így van-e az emberrel is?

Mig ifju: énekel, zongorázik, hegedül, versket ír, eped, olvadó képet vág, de ha megházasodik s arról kell gondoskodni, hogy mivel etesse, ruházza a porontyokat? Kevesebb verset irt, vagy inkább egyet sem; ritkán ül a zongorához; feleségével csak néha napján duetteszik, mert a gyerekek helyettesítik őket éjjel-nappal.

Az olyan madarak, melyeket a mindenség alkotója az ének adományával meg nem ajándékozott, más módon adják tudtul szerelmüket.

A fekete-harkály a szerelem idején bámulatos hangmesterré lesz. Felmegy valamely magas fának szaraz koronájára, vagy általában valamely magas szaraz galyra és ott úgy helyezkedik el, hogy a galyba kapaszkodva hátal felé lóg s elkezd csőrével verni a szaraz galyat, mely a szabályos kopogtatásra ritmikus rezgésbe jön s oly sajátos dobolásszerű hangot idéz elő, hogy tisztán időn jó negyedóra járásra is eihallatszik.

A legremekebb zene játék támad, ha az ardőben egyszerre több harkály dobol: a leg-

sajátosabb kísérletet adják a többi madarak énekéhez.

A harkályok dobolásukkal csalják elő a nőtényt, mely csakhamar jelentkezik is, ha a zene megtetszik neki.

A sólyom szerelmi röpködése sem az utolsó. A legmerészebb szárnyalással mulattatja a nőtényt. Sokszor több himsólyom produkálja magát egyszerre. Ivetek csinálnak s a leghirtelenebb fordulatokat írják le a levegőben, egyszerre mintegy 100 méter magasságba föl-röppennek — s egy pillanat alatt éktelen sivitással csapnak le egyenes vonalban a földre, már majd a földet érik; az ember azt hinné, hogy az óriás lendülettel a földet érve rágtön agyonverik magokat, még csak egy arasznyi távolság s ime kiterjesztik szárnyukat, hirtelen megállnak, majd egyszerre ismét fölzállnak s fenn megkezdődik újra az iverk, félkörök, mindenféle hajlások produkálása.

A nőtény végre kiválasztja magának azt, a melyik legjobban tetszett.

Erdekes a barázda billegető szerelmi vallomása is. Leeresztett szárnyakkal tipeg a nőtény körül, himbáló farkával taktusszerűen inog; apró lépésekben kecsesen tánczolgat, míg csak meg nem nyeri a nő tetszését.

Es általában mondhatni, hogy a nő nem akármilyen jött ment legénynek ajánlja fel szerelmét. Nagyon válogat a kérőkben. Ezt

különben teheti is, mert a him aránytalanul nagyobb számmal van mint a nőtény.

A madár legszerelmesebb teremtmény, csak szerelemre született, annak egyedül, annak él.

Tollazata, éneke, testének bámulatos alkotása, egész lényének könnyűsége alkalmasá teszi őt arra, hogy e poetikus érzelmenek éljen.

Igaz énekével, benső érzelmeivel megazgyenyíti a hazug embert, a ki mindig, még szerelmében is számító és sivárelkü. Pedig a madárkák, e boldog lények közelünkben élnek. Házunk tájékán, kertjeinkben tanyáznak, egész nap, egész éjjel csicseregnek, dalolnak nekünk az igaz szerelemről.

De hogy el ne feledjük: értenek bizők is egy kicsit a kokettériához.

Hiszzen, s hol szerelem van, ott kell lenni egy kis tetszésvágynak, hiúságnak, kacérságnak is. Ez csak változatosabbá teszi a szerelmet.

Es a mi jellemző, a kacérsághoz a nőtény madárkák nagyon értenek.

A fekete rigó órákig, félnapig elkergetődzik a himekkel a bokrok árnyaiban. Egyszerre mintha kifáradt volna, lecsüggeszti fejét, szárnyait leereszti s melancholikus pillantást vett valamelyik imádóra. Azok bátorságot kapnak s hazájuk közelednek s ez meg jól megcsipkedti őket hegyes csőrével s elrepül.

Közigazgatási bizottsági ülések.

— Saját tudósítónktól. —

Arad megye és Aradváros közigazgatási bizottsága a tegnapi nap folyamán tartotta ülését.

Az üléseken F á b i á n László főispán elnökölt. A két ülés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

I. A megyénél.

Arad megye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt 10 órakor gyűlt össze a megyeházán a rendes havi ülésre.

F á b i á n László főispán elnöklete mellett jelen voltak: Szathmáry Gyula alispán, V á s á r h e l y i Béla, B o h u s István, Z s e l é n s z k y Róbert gróf, B á n h i d y Antal báró, O r m o s Péter ny. alispán, B o r o s Beni, N a c h t n é b e l Odön, D á n i e l Gergely, B a r k a s s y Károly, T a k á c s y Sándor dr., S c h w ó b Aurél árvaszéki elnök, V a r j a s s y Arpad kir. tanfelügyelő, I s s e k u t z Károly megyei főorvos, K r a u s z József kir. pénzügyigazgató, P á l f y József kir. főmérnök, V ö r ö s Vidor tiszti főügyész, M é s z á r o s Tivadar kir. alügyész, Dálnoki Nagy Lajos főjegyző, B a r o s s Ferencz dr., K i s s Lajos, L e n g y e l Sándor dr. aljegyzők, S o r b á n János főispáni titkár.

Az ülés megnyitása után Szathmáry Gyula alispán olvassa a múlt hóról szóló alispáni jelentést, mely tudomásul szolgált.

S c h w ó b Aurél árvaszéki elnök és V ö r ö s Vidor tiszti főügyész hivatalos jelentéseiket tudomásul vették.

P á l f y József kir. főmérnök a következő jelentést tette: Ugy az állami, valamint a törvényhatósági utakon a kavicsolások megkezdődtek és az uttfentartási munkálatok pontosan hajtották végre. Az utak állapota különben kielégítő.

K r a u s z József pénzügyigazgató a következő számadatokat jelenti a múlt hóról: Egyenes adóban befolyt 19,180 frt 66 kr., hadmentességi díjakban pedig 69 frt 83 kr. A közvetett adók jövedelméből befolyt összesen 76,593 frt 77 kr.

V a r j a s s y Arpad királyi tanfelügyelő jelentését a következőkben adjuk. A tanfelügyelő április hónap folyamán meglátogatta M.-Pécska, O.-Pécska, Szemlak, Kis-Pereg Német-Pereg, Zsigmondháza, Uj-Panát, Ménes, Kúvin, Csicsér, Mondorlak, Szabadhely, Glogovác és Mikalaka községek iskoláit.

A szemlái iskola látogatásánál különösen örvendetes tapasztalást szerzett a kiváló tanításbeli eredményekben. — Az iskoláknál uralkodó tisztaságot és fegyelmet, a növendékek rendes iskolalátogatását a tanfelügyelő dicsőre emeli ki s különösen J u h á s z József ev. ref. néptanítót illeti az érdem, ki a 3 év lefolyása alatt egy elzúllott, elhanyagolt

Azok utána. Szegény megigazgatni az igazat ki nem választja.

De nem csak a házasságkötés előtt, hanem a házasság élet folyamán is kacsérkodnak ök.

Ismeretes a galambok kacérkodása. Ezt mindenki megfigyelheti.

E helyett a hattyu kokettériáját írjuk le.

A stuttgarti kir. park taván egy hattyu pár egyszer végigjártotta a házasságkötés kacérkodásainak legraffináltabb fogásait.

A nőstény egykedvűen uszált a tavon; a him utána; hízélgéssel, szép nyakának kecses hajlongatásával akart egy biztató mozdulatot, egy hangot kicsikarni a nőtől; ez pedig közönyösnek, hidegnek mutatta magát, hogy annál inkább ingerelje, bosszantsa, vergődni hagyja a szegény férjet.

A him meg még inkább kedvébe akart járni. Ha a nőstény meghajította fejét — ő is; ha kiuszott a parthoz s füvet tépett — ő is. A nőstény a csőrbe vett füvet szándékos véletlenségből a vízbe ejtette és hirtelen eluszott; a him felkapta a füvet s a nőstény elébe uszált s előtte a vízbe engedte az elhajított falatot; a nőstény felvette, megette és nyelt rá a vizet; a him utánogni akarta, de nem közönséges módon; átnyújtotta a nyakát a nőstény derekán s úgy ivott. Végre a hőszer, hízélgés, epedés meglágyította a nő szívet s egy osókkal megbékítette osüggendő társát.

golt német tannyelvű népiskolából egy valóban mintaszerű magyar tannyelvű tanintézetet teremtetett.

Jelenti továbbá a tanfelügyelő, hogy a közoktatási miniszter K i s j e n ő községben nem egy, hanem három tanítónői állással bíró állami leányiskola létesítését rendelte el, azzal a kijelentéssel, hogy szükség esetén a tanítónők száma szaporíttassék.

Ugyancsak a közoktatásügyi miniszter a gyoroki ev. ref. népiskola számára rendes évi 252 frt segélyösszeget utalványozott. P o p o v i t s Vazul berzovai gör. kath. tanító részére a tanítói teendők lelkiismeretes és buzgó teljesítéseért 20 forint jutalomdíjat engedélyezett.

I s s e k u t z Károly megyei főorvos jelentése szerint a közegészségügyi viszonyok a fertőző gyermekbetegségek hanyatlása folytán javultak és így a meghaltak száma 66-al alább szállott. A különböző betegségek közül előfordultak a múlt hóban ronszó toroklob, kanyaró, vörheny, hólyagoshimlő, fülmirigylob és hőkhurut.

M é s z á r o s Tivadar alügyész jelentése szerint a megyei börtönökben letartóztatva volt a múlt hóban összesen 133 egyén, ezek közül 108 férfi és 25 nő. Jogérvényes ítélet hozatott 90 esetben, megfellebbeztek 10 ügyet, vizsgálatban maradt 33 egyén. A rabmunkások száma 35.

A hivatalos jelentések meghallgatása után folyó ügyeket tárgyaltak, mely után az ülés véget ért.

II. A városnál.

Arad város közigazgatási bizottsága tegnap délután négy órakor F á b i á n László főispán elnöklete alatt ülést tartott, a melyen jelen voltak:

S a l a c z Gyula kir. tanácsos polgármester, K r a u s z József, I n s t i t ú r i a Kálmán, M é s z á r o s Tivadar, P á l f y József, P o s g a y Lajos dr., V a r j a s s y Arpad, V a r j a s s y Lajos, P e r g e r János, U r b á n y i Béla, S z i l á g y i Ede dr., S z a l a y Antal, V i z e r Péter, K á d a s Kálmán, V a r j a s s y József, T a r j á n y i Vilmos, L e n g y e l János, H á s z Sándor, M ü l l e r Károly.

A polgármester múlt hóról szóló jelentése — melyet lapunk egész terjedelmében közölt — tudomásul szolgált.

K r a u s z József pénzügyigazgató jelenti, hogy a múlt hóban befolyt Arad város területén egyenes adóban 23741 frt 56 kr., hadmentességi díjakban 167 frt 67 kr. Tudomásul vették.

P o s g a y Lajos dr. Arad városnak múlt havi közegészségügyi állapotáról tett részletes előterjesztést, melyet egész terjedelmében fogunk közölni. Ez is tudomásul szolgált.

P á l f y József kir. főmérnök és M é s z á r o s Tivadar kir. alügyész jelentése teljesen egyezik azzal, melyet a megyei közigazgatási bizottsági ülésről hozott tudósításunkban fennebb közlünk.

U r b á n y i Béla árvaszéki elnök jelenti, hogy befolyt a múlt hóban az árvaszékekhez 405 ügydarab. Ebből elintéztetett 431 ügydarab. Az árvapénztár jelenlegi állása 310,879 frt, amely összeg különböző pénzügyhatóságoknál van gyümölcsözőleg elhelyezve. Tudomásul szolgált.

L e n g y e l János segédtanfelügyelő jelenti, hogy a múlt hóban a legtöbb községi iskolát meglátogatta, s azokban mindent rendben talált. Külön bejelentés tárgyát képező ügy elő nem fordult. Tudomásul szolgált.

Jelentéktelen folyó ügyek elintézése után az ülés véget ért.

Himlőjárvány Aradon.

— Eredeti tudósítás. —

Arad, május 7.

M a t a v o v s z k y Nándor dr. kir. tanácsos, az arad megyei kórház igazgatója szomorú jelentést terjesztett. Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán elé.

A jelentés első sorban arról a veszélyes betegségről referál, melynek áldozataival a megyei kórház jelenleg annyira túl van tömve, hogy az újabban jelentkező betegek számára nincs hely.

A hólyagos himlő ragályos járványa lé-

pett fel oly óriási dimenziókban, hogy a megyei kórház fertőző betegek osztálya szűknek bizonyult. A ragályosság veszélyét jelzi az igazgató abbéli intézkedései, mely szerint a betegek látogatását eltiltotta, mert fordult elő eset, hogy a látogató is megkapta a betegséget, továbbá, hogy az intézetből való temetkezés rendezését szintén megtiltotta.

M a t a v o v s z k y Nándor dr. tehát saját hatáskörének jogát használva felmondott a kórházhoz tartozó bérház lakójának, hogy az újabban jelentkező betegek számára rendezhessék azt a helyiséget. Ebben a dologban azonban azon késleltető körülmény van, hogy a lakást csupán a hó végével lehet átvenni.

A minden időben, minden eshetőséggel számoló M a t a v o v s z k y Nándor dr. azonban még tovább ment és S a l a c z Gyula kir. tanácsos polgármestert megkereste azzal a kérelemmel, hogy engedje át a városi járványkórházat az ő használatára. S a l a c z Gyula polgármester engedett is a kérésnek avval a kikötéssel, hogy a berendezést a kórház a saját költségén állítsa elő.

Ime tehát a furcsaság, a városi járványkórházzal: van járványkórház és még sincs, mert mikor szükség volna rá, még pedig égető szükség, akkor előbb be kell azt a használatra rendezni.

A kórház igazgató nem hajlandó a megyei intézetének terhére a városi járványkórházat berendezni, akkor mikor különösen Arad város egészségügyéről van szó.

Az alispánhoz intézett jelentésében tehát arra kéri Szathmáry Gyula alispánt, hogy ezt a dolgot — lehetőleg sürgősen — intézze el S a l a c z Gyula polgármesterrel.

Az ügy megérdemli a komoly gondolkodást és végre nem ártana azt a járványkórházat, ha már meg van, be is rendezni a szükségletnek megfelelőleg.

IDÓJÁRAS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 767.6 milliméter, délután 2 órakor 765.4 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 10.0, délután 2 órakor C° + 18.9. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 4. délután 2 órakor K. 3. Felhőzet: reggel derült, délután félderült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Allandó színház Aradon.

— Saját tudósítónktól. —

Minden évben, mikor a színészek elhagyják városunkat, rendszerint kísért a nyári színház felépítésének eszméje, de csak néhány hétig, míg el nem telejtjük a kellemesen töltött téli estéket.

Most azonban kissé aktuálisabb lett a kérdés, mert nem csak a terv, hanem a hely is ki van szemelve már, s meg van állapítva az építési költség.

A tervező most nem Z e m p l é n y i, hanem S c h r e y e r Harry, zenetanár, ki a főut és Nádor utcára néző telken akarja a nyári színházat felépíteni. Az építési költségek 100.000 forintra rugnak, melyet 50, vagy 100 forintos részvények kibocsájtásával fognak fedezni.

Az eszme, melyet tudósítónknak Schreyer elmondott, nem is olyan kivihetetlen, sőt megvalósítása is lehetséges.

A telek a szélnak egészen megfelelő, bár a város központjától kissé távol esik, mi azonban nem baj, mert a közönség úgy sem irtózik egy kis sétától nyáron, különösen midőn szórakozás kínálkozik.

A színház a telek belsejében lesz, kevésbé magas, amphitheatrumszerű épület, melyet csekély átalakítással cirkušázá varázsolhatni. Olcsó helyárak, s csupa ülőhelyek lesznek.

A főútra eső telekrezen k á v é h á z fog épülni, mely a legnagyobb és legpraktikusabb

kávéház lesz Aradon. A nádor utca felé eső részen egy elsőrangú, budapesti serfőzvénygyáros sörösarnokot épített. Hátul egy külön kert helyiség lesz, hol tánczterem lesz az alsóbb néposztály számára.

A telek öt hold területű, s az épületek és udvarok öt ezere mbert fogadhatnak magukba.

A nyári hat, vagy nyolcz heti szünet alatt a szinkör czirkusszá alakul, s addig a társulat a téli szezonig a megyében vagy valamelyik közeli városban játszhatik.

Hogy mennyire előre haladott stadiumban van e terv, leginkább mutatja azon körülmény, hogy Vertán Adorján jó nevű építész-mérnök Budapestre utazott, hogy a városligeti és a krisztinavárosi szinköröket tanulmányozhassa, s annak alapján elkészítse a terveket.

A város intéző körei a legmelegebb érdeklődést tanúsítják az ügy iránt, s mindenképpen rajta vannak, hogy a nyári szinkör a megoldás stádiumába léphessen.

Mi, résztünkről figyelemmel kísérjük az ügyet, s olvasóinknak arról esetről-esetre be fogunk számolni. (R.)

IDŐJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Május 8. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Száraz. — Délen csapadék.

Elsején.

— Genre kép. —

Féltizenkettő volt.

Csillám Bertl letette a pennát és fűlét.

Várta a jelt.

Néhány pillanat múlva köhögés hallatszott át a másik szobából.

Csillám Bertl ráncos arca kiderült.

— Amice! jöjjön csak be — kiáltotta át a principális.

A vézna irnok olyan fűrgén ugrott fel, mint egy gummilabda. Végig nézett magán, megigazította nyakkendőjét, s benyitott az ügyvéd ur szobájába.

— Parancsol doktor ur?

— Ma elseje van, a fizetés napja.

— A fizetés napja — dadogta az irnok az ügyvéd után.

— Tizenöt éve éppen, hogy irodámban van alkalmazva.

— Tizenöt éve.

— Itt van negyvenöt forint. Ennyi lesz ezen-tul a fizetése.

— Negyvenöt forint? Kössönöm.

— No most igyunk egy kis cognac-ot.

— Erős lesz az nekem, doktor ur — szerénykedett az irnok, míg a principális teli töltötte az asztalra kikészített két pálinkás poharat.

— Isten tartsa meg a doktor urat az ember-i kor —

— Igyunk.

Kocziutottak és ittak.

A principális újra töltött és üléssel kínálta meg irnokát.

Beszélgetni kezdtek, mi közben egyre ittak.

Mire megszólalt a déli harangszó, üres lett a cognacos palacsok.

— Délután bezárjuk az irodát a mai nap emlékére.

— A mai nap emlékére — dadogta az irnok, s felállt a székről.

A doktor kezet nyújtott.

— De doktor ur?

— Csak ne szerénykedjék!

Kezet fogtak.

Mikor az ügyvéd ur eltávozott, az irnok megállt a szoba közepén.

— Aldott, jó ember — motyogta félhangon, s meg ketyogtatta az üres palacsokot.

Egy vékonyka korty kínálkozott még a fenekéről. Ezt még kihajtotta.

Olyan meglepedettség ömlött el arcán, mint-ha feltalálta volna a kormányozható léghajót.

Az aranyos napsugár behizelegte magát az ablakon, s az irnok egy székot húzott az ablak elé, s leült. Behunyta szemét, s élvezte a kéjes

csiklandozást, az tde melegséget, melyet csak a tavaszi napsugár adhat.

Erezte, hogy kissé mámoros, s olyan kéjjel engedte át magát a mámor szülte ábrándolásnak. Maga elé képzelte a tizenöt év előtti állapotokat, szinte látni vélte azt a barna lánykát, ki a felesége lett — a principálisának.

— Bolond gondolat — mormogta félhangon. De mégis egész más ember lett volna belőlem, ha hozzám jött volna feleségül. No de most már ugy is késő, azt az elmúlt tizenöt évet ugy sem lehet-ne visszahozni.

Egy indulót fűyölt, a mint az iroda ajtót maga után bezárta.

Lassan ment az utcán, ide-oda dűlögélve czifrázta a lépéseket, mintha az jól állt volna neki.

HIREK.

Május 8. Szerda. Róm. kath. naptár: Mihály főangyal — Protestáns naptár: Mihály főangyal. — Görög-keleti naptár (április 26.): Vízszentelés. — A nap két 4 óra 34 perczkor, nyugszik 7 óra 19 perczkor.

Szabadságharozó emléktárgyak országos muzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Június 2. A hadász-egylet júniálisa a Csálai erdőben.

— Városi közgyűlés. Aradváros köztörvényhatósági bizottsága ma délután 4 órakor tartja május havi rendes közgyűlését, melyre a tárgysorozat érdekességénél fogva e helyen is felhívjuk a városatyák figyelmét.

— Az aradmegyei anyakönyvi kerületek azon táblázatos kimutatását, melyet Szathmáry Gyula alispán tervezete alapján a megyei közigazgatási bizottság alaposan megvitatott, annak idején közöltük. Azon idő óta megjárta a felterjesztés a belügyminisztériumot és tegnap, Perczel miniszter megjegyzéseivel ellátva, újból előkerült a közigazgatási bizottság ülésén. A belügyminiszter azt az észrevételeket tette, hogy a beosztás nem mindenütt felel meg az ő rendelkezések, t. i. több helyen az anyakönyvvezető székhelye nincs ugy beosztva, hogy a melléje beosztott községek mindegyike nyolcz kilométernyire legyen. — Továbbá az egyes kerületek lakossága is meghaladja egyik-másik kerületnél az előirt számot. Ezek szerint tehát újabb beosztást kér a miniszter, mely már a leirat szerint is 23-mal több lenne a réginél. Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán be is nyújtott a közigazgatási bizottságnak egy újabb tervezet javaslatot, hanem a bizottság ugy határozott, hogy terjeszszék fel újból a régit, mint a megyei intenczióknak legmegfelelőbbet.

— A megyei mezőgazdasági bizottság tegnap délelőtt ülést tartott a megyeházán. Az ülés Soly mosy Lajos birtokos elnöke mellett folyt le, míg az előadói és jegyző tisztelet Baross Ferencz dr. aljegyző végezte. Az ülésen folyó ügyeket tárgyaltak.

— A pernyávi gyógyszerész-társulat tegnap előkészítő tanács ülés is tárgyalt; az ügyben azonban csak a mai közgyűlés fog véglegesen döntené. A gyógyszerész-társulat felállítását maga a pernyávi lakosság kérelmezte, amely Ládáry Antal aradi jónevű gyógyszerész mellett csoportosul. Minden valószínűség szerint ő is lesz az új pernyávi gyógyszerész-társulat tulajdonosa.

— Az arad-szegedi személyvonat. Az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatósága f. évi május hó 15-én ismét életbe lépteti az arad-szegedi vonalon a reggel 7 órakor és délután 4 óra 10 perczkor induló vegyesvonatok mellett a személyvonatot. Ez a személyvonat reggel 4 óra 45 perczkor indul Aradról, 5 óra 29 perczkor van Pécskán, 5 óra 59 perczkor Battonyán, 6 óra 40 perczkor Mezöhegyesen, a hol 15 perczig

várakozik. Szegedre érkezik 9 óra 27 perczkor délelőtt. Vissza Szegedről indul 6 óra 10 perczkor este, Mezöhegyesre ér 8 óra 33 perczkor s 10 percznyi várakozás után megy tovább. Battonyáról indul 9 óra 17 perczkor, Pécskáról 9 óra 41 perczkor s Aradra érkezik este 10 óra 16 perczkor. A vasut igazgatóságnak ezen intézkedése, hisszük, elismerésével fog találkozni az utazó közönségnek. Megemlítjük még, hogy ugyancsak május hó 15-től kezdve a mezöhegyes-kétegyházi vonalon a vegyes vonatok ekként fognak közlekedni: Mezöhegyesről indul 8 órakor délelőtt és 7 órakor este, Kétegyházára érkezik 10 órakor délelőtt és 9 órakor este. Kétegyházáról indul 5 óra 16 perczkor reggel és 3 óra 15 perczkor délután, Mezöhegyesre érkezik 6 óra 44 perczkor reggel és 5 óra 15 perczkor délután.

— Emlékek az aradi Golgotháról. Abból a kilencz bitófából, melyen az aradi vértanúk kiszenvettek, tudvalevőleg kilencz szilánk maradt s jutott az aradi szabadságharozó muzeum birtokába. A szomorú emlékek négyszögű darabok, fehér fenyőtűből, sárgára festve, mindeniken egy-egy vértanu nevével. A nevek: Damjanich, Knezich, Vécsey, Leiningen, Pöntenberg, Aulich, Láner és Török. Az ereklyék a muzeum legérdekesebb darabjai s a napokban már ki lesznek állítva. A fakockákat — mint irva volt — Frivisz alezredes szerezte aradi várfogsága alatt a tábornokok bitóiról.

— Szünetelő járványok. Örvedetes kimutatást készített a járványokról Arad város főorvosi hivatala. E szerint a himlő és kanyaró osupán szórványosan fordultak elő, a difteritisz pedig e hóban osupán egy enyhe esetben jelentkezett.

— Parecz Béla Arad város széptehetségű polgármestere fogalmazója a napokban kitűnő sikerrel tette le az első jogtudományi szigorlatot.

— Gyermekmenedékház Gurahonczon. A tegnap tartott megyei közigazgatási bizottság ülésén Varjassy Arpad kir. tanfelügyelő kiemelte jelentéséből a Gurahonczon létesítendő gyermekmenedékházat. Ez a gyermekmenedékház — mint a jelentésből kitűnik — az arad-csanádi egyesült vasutársaság igazgatóságának valamint Boross Beni orsz. képviselő és gurahonczon nagybirtokosnak áldozatkészsége folytán létesülhetett. A gyermekmenedékház Szenté Julia képesített óvónő vezetése alá van rendelve. A menedékház részére a vasutársaság igazgatósága, díjtalanul megfelelő lakást, míg Boross Beni évenként díjtalanul 36 köbméter fát biztosított.

— Az állandó vegyes felülvizsgáló bizottság tegnap délelőtt tartotta havi rendes vizsgálatát a megyeházán. A bizottság elnökei Spiegelfeld József báró vezérőrnagy és Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán volt. Előállítottak 18 hadkötelest, kik közül 6 embert besoroztak. Előállítottak két katonát is, kiket alkalmatlanoknak találtak a további szolgálatra. Egy apát megvizsgáltak, kit kereset képtelennek mondott a bizottság.

— Huszár-bravour. A huszár-önkéntesek iskolája az idén Gyöngyösön van s eddig az volt a divatban, hogy az iskola bevégezése után az illető ezredékhez vasuton küldték vissza a lovakat. Most azonban a huszár-önkéntesek gyöngyösi kapitánya szakított a régi szokással; lóra tiltette az önkénteseket és saját maguk számolnak be az illető ezredéknek a lovaikkal. Tegnapelőtt indult el a dalaás csapat Debreczenből Nagyváradra, hol a 15-ös huszárok lovait átszámolva, lóháton folytatják utjukat Aradra, onnan, Nagy-Szébenbe és Brassóba, hogy az 1-es, 2-ös, 3-as huszárezred paripáit adják át. A bravuros kapitány elől megy a jó példával s ő egész Brassóig lekiseri a vállalkozó szellemű, edzett izmu huszárönkénteseket.

— **Baleset-e vagy rosszakarát?** Nagyobb szerencsétlenség történt tegnap Aradon, az épülőben levő árvaháznál. A hét méter magas tetőzetről özv. Baji Istvánné lezuhant, és ennek következtében súlyos sérüléseket szenvedett. A helyszínén Berecs Ferenc rendőrhadnagy és Tisch Mór dr. ügyeletes rendőr- orvos jelentek meg. A sérült asszonyt a kórházba szállították. A rendőrség most aziránt nyomoz, hogy szerencsétlenség, vagy rosszakarát áldozata-e Baji Istvánné?

— **Meglopott templom.** Berza község gör. keleti templomának a napokban legkevesébb sem ájtatos hiva volt. Egy eddig ismeretlen tettes bemászott a templom ablakán és lefeszítette az adakozásokra szánt perselyt. A perselyben lehetett úgy 10—15 forintnyi összeg. A lopás után pár napra megtalálták a perselyt az algyesti határban.

— **Kiszáritott kubikok.** A tavaszi áradások alkalmával a marosparti kubikok teljesen megteltek vízzel. Arad város mérnöki hivatala úgy az ezekben összegyűlt vizek kiszivattyuzása, valamint a megrongált védtöltések helyreállítása iránt intézkedeti.

— **A szomszéd törvényhatóságból.** Csanád-megye törvényhatósági bizottsága — írja levelezőnk — tegnap tartotta nagyon látogatott tavaszi közgyűlést Lónovics József főispán elnöke alatt. Major Miklós Makó város polgármestere árvaszéki elnökké, Thaisz Géza aljegyzővé egyhangulag megválasztatták. A nagy-szent-miklós-hód-mező-vásárhelyi vasút törzsrésztvényei 40,000 frt, és azonnal folyósítandó 2500 frt előmunkálati költség megszavaztatott. A 25. §. eltörlése mellett a vármegye felír. A közigazgatási bizottságnak a népiskolák államosítására vonatkozó javaslata vitát keltett. Balaton János földeski plébános hosszas beszédben válaszkölcsei szempontból ellenezte a javaslat elfogadását. Justh Gyula orsz. képvis. melegséggel mondott beszédben magyar állami tekintetből a javaslatnak elfogadása, ennek az országgyűléshez való felterjesztése és az összes törvényhatóságokkal támogatás végett leendő közlését állandó választmányi határozati javaslat mellett volt és a vármegye bizottsága azt egyhangulag elfogadta.

— **A pálinka.** Kostyinárr Traján gurbai lakos nagy kedvelője a pálinka-italnak. A hét elején kegyetlenül elázva állított be Dejevér János boros-jenői vendéglő ház és újból pálinkát kért, ki megtagadta kérését. A részeg ember erre annyira dühbe jött, hogy bottal súlyosan megsebesítette a vendéglőst. A kijózanodás természetesen ezek után nagyon szomorú lesz.

— **Erdélyi Kálmán** a jeles szegedi cigány, aki Erdélyi Náci országosan ismert zenekarárt örökölte, két nap óta Aradon játszik, a Dobránszky-féle sörösarnokban. A zenekart állandóan nagy közönség hallgatja, s lelkesedik azok mellett a nóták mellett, amelyek a Tisza partján születtek. A jeles cigányzenekar szombat estig marad városunkban. Addig is felhívjuk a jó magyar zenét kedvelő közönség figyelmét a zenekarra.

— **Katona-zene.** Nagy Lajos helybeli vendéglős egész ujon és igen csinosan berendezett kerkhelyiségében ma este a csász. és kir. 38-ik gyalogezred zenekara hangversenyt rendez. Az erre vonatkozó nyiltéri közleményt olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Ojtvány-telepek.** Említettük annak idején, hogy az arad-csanádi egyesült vasúttársaság borosjenői szőlő-telepéről 800 drb. ojtványt loptak. Pár heti kutatás után feltalálták a tetteseket, kik Hirina Adám és Csermán Pável borosjenői lakosok. Ugyüket a járás-bíróshoz tették át.

— **Vidéki bűnkronika.** Solymosy Lajos nagybirtokos Antalházi pusztájáról a napokban 20 frt értékű kukoricát loptak. A kukorica göré feltörése után birtak csak a tettesek a kukoricához jutni. A osendöröknek sikerült azonban a tetteseket Belán Pável és Szűcs Jón sikulai lakosok személyében feltalálni.

— **Szerelmes tolvaj.** Krissán Illés tánczi paraszt úgy látta, hogy szerelmes ember, legalább lepisából ilyenre lehet következtetni. Gógó Fe-

renoz pankotai csizmadiától egy piros női csizmát lopott a pankotai vásáron. Hanem tetten érték és most már a járásbíróshoz vitték az ügye.

— **Az állatorvos egyéves önkéntesek.** A lovas- és hadtest-tüzérezredéknél és szekeresosztagoknál szolgáló állatorvos egyéves önkéntesek kiképzésének szabályozására új előírás jelent meg e napokban. Az új előírás meg lehetne redukálja az állatorvos egyéves önkéntesek tananyagának egy elméleti, mint gyakorlati részét. A főszűrt ezentul nem a katonai kiképzésre, hanem a nélkülözhetetlen katonai állatorvosi tudnivalók elsajátítására fektetik, míg a katonai kiképzésnél megelégszenek a legminimálisabb követelésekkel. Ha ily méltányosak volnának az orvos egyéves önkéntesekkel szemben is és a gyakorlati kiképzés hathónapos tartama alatt nem igyekeznének őket arra kényszeríteni, hogy egy elméletileg, mint gyakorlatilag altiszteknek is kiképezzék őket, aminek tulajdonképpen semmi célja sincsen, úgy talán önkéntesi idejük alatt ők is jobban megkedvelnék a katonaeletet és nem lenne annyi panasz a katonaeorvosok hiánya miatt.

— **Öngyilkosság a mézeshegyekben.** Alig hat hete, hogy Farkas József jómódu sarkadi földműves oltárhoz vezette a város legszébb leányát, akit valósággal népsziműbe illő akadályok elhárítása után mondhatott csak magáénak. A fiatal férj látszólag nyakig uszott a boldogságban, azonban egyszerre befutotta a szenzáció híre Sarkadot, hogy a csupa szerencse-ember, a mint a faluban neveztek, öngyilkos lett; felakasztotta magát. Kétségbeesett tettének okáról sokféle verzió kering. Mondják, hogy pillanatnyi elmezavar kergette a halálba; de olyas valamit is rebesgetnek, a mi Ohnet megirt a Vasgyárosban: Claire története parasztormában, de más végül. A sarkadi Claire nem tudta megszeretni az urát.

— **Zálogházi árverés** lesz ma reggel Weiss Dávid helybeli zálogintézetében, melyre az érdeklődőket figyelmeztetjük.

Ma szerdán,
május 8-án, és még 3 napon át
Dobránszky
sörösarnokban
Erdélyi Náci
szegedi zenekara
HANGVERSENYT
rendez.
Beléptidj szabad.

HYMEN.

Ifj. Kopetkó Károly ma tartja eljegyzését Mátyás Mihály helybeli szálló-tulajdonos szép leányával, Anna kisasszonnyal.

GYÁSZROVAT.

† Heinrich Béla. Súlyos csapás érte Heinrich Sándort, az aradi és csanádi gazdasági takarékpénztár vezérigazgatóját: 7 éves fiacskája, Béla, tegnap délelőtt hosszú szenvedés után meghalt. Nyugodjék békén a kedves fiu, mélyen sujtott szülői pedig találjanak vigaszt a sajtó sebre. A kis Heinrich Béla elhunytáról igaz részvételt vettük az alábbi gyászjelentést:

Heinrich Sándor saját, úgy neje szül. Herri Ilka, gyermekeik Ilonka, Gyula és Giza, anyósa özv. Herri Ignáczné, valamint számos rokonaik nevében is mély fájdalommal tudatják forrón szeretett s felejtethetlen fiuk, testvérök, unokája és rokonuk Bélának f. évi május hó 7-én, déli 11 órakor, életének 7-ik évében, hosszas betegség után bekövetkezett

jobblétre szenderültét. A kisenvedett kedves gyermek hült tetemei május 8-án, d. u. 5 órakor fognak Széchenyi-utca 8. sz. a házból a helybeli róm. kath. közparkertben levő családi sírkertbe örök nyugalomra tétetni. Béke poraira! Arad, 1895. május 7.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) **Meghívó.** Felkértnék a „Kölcsöy-dalkör” t. működő ügy a választmány tagjai, hogy a ma este 8 órakor megtartandó énekpróbán, valamint a választmányi ülésen megjelenjenek sziveskedjenek. Tekintettel arra, hogy több sürgős ügy elintézendő, kértünk a t. tagok teljes számban megjelenni. Az elnökség.

(*) **A „Kölcsöy Egyesület”** f. hó 9-én, csütörtökön d. u. fél 6 órakor, saját helyiségében választmányi ülést tart, melyre a választmányi tag urak tisztelettel meghívotnak. Tártyak: 1. Titkár jelentése a folyó ügyekről. 2. Az al-elnöki szék betöltésére vonatkozó bizottsági jelentés. 3. Indítványok. Arad, 1895. május 8. Az elnökség.

MULATSÁGOK.

(=) **A holnapi majális** sikerültnek és zajosnak ígérkezik, amennyiben iránta nagy érdeklődés mutatkozik a közönség körében. — Holnap az aradi polgári finiszkola tanulói tartják majálisukat a csálai nagyerdőben. A tanári kar részéről Kovács Viráze áll a rendezés élén, ki e téren is jó névnek örvend, s aki szavától a nap kedélyességéről, ha ugyan az idő romba nem dönti számításait. A táncz (lehet-e enélkül majálist elképzelni?) délután három órakor kezdődik.

SZINHAZ, IRODALOM, MŰVESZET.

* **Millenniumi történelem.** Az „Athenaeum” r.-társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című 10 kötetes nagy munkának (millenniumi kiadás) első kötetét méltó éiméressel fogadta egy a komoly kritika, mint a magyar olvasó közönség, mely immár tiszta képet bir magának alkotni arról a nagyszabású műről, a mivé ez a vállalat, az első kötet után itélve, ki fog fejlődni. Ezen kedvező hangulat hatása alatt indul most utnak a második kötet két első füzeté, mely a sorozatban 22. és 23. számokkal van jelölve. A második kötet főcíme „Magyarország az Árpádházi királyok alatt”. Írta: Marozali Henrik. Ezt a második kötetet rövid előszó nyitja meg, melynek remek iníciálóját: „Egyház alapkövének letétele”, Vágó Pál rajzolta. Ezekhez a füzetekhez is pompás műmellékletek vannak csatolva: „Szent Margit zárdába lép” a „Morvamező” látképe; Szent-László ereklyetartó meliszobra” a „Tatárok betörése”. A szöveg közé pedig sok szebbnél szebb kép van nyomtatva. Ezen kívül ezekben a füzetekben be vannak mutatva a bécsi krónikának összes képei, a melyek erre a korra vonatkoznak. Egyes füzet ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr., félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

* **Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből** megjelent a 32-ik füzet, gazdag tartalommal és sok díszes illusztrációval. Az első cikkben a vállalat fűszerkesztője: Beöthy Zsolt folytatja Arany Jánosról írt tanulmányát, mely egyfelől a nagy költő egyéniségének és költészetének mélyreható bonczolása, találó jellemzése, másfelől a dolgozat szerkezete s nyelve tekintetében egyike a szerző legkitűnőbb események. A füzet 2-ik cikkében Rákosi Jenő a 40-es évek drámairodalmáról, ezuttal részletesen Szigligetiről, Czakórol és Teleki Lászlóról ír, azzal az eredeti felfogással, szellemes előadással, mely Rákosi minden dolgozatát jellemzi. A három ives vaskos füzetben nem kevesebb mint 21 illusztráció van: három külön mellékletül, a többi a szövegben. Valóban e nagyfontosságú vállalat dícséretére elég tartalmának és illusztrációinak felsorolása ez nemcsak gazdagságát, hanem a szerkesztők izlését s a kiadó-társulat áldozatkésségét is mindennél jobban dicséri. A vállalat befejezéseig már csak néhány füzet van hátra. Kapható minden hazai könyvkereskedésben füzetenkint 40 krért.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

Budapest, május 7. (Saj. tud. táv.)
Elnök Szilágyi Dezső.

A találmányi szabadalomról szóló javaslatot Rosenbergy Gyula dr. a bizottság nevében elfogadásra ajánlja.

Helfy Ignác helytelennek tartja jogi szempontból a javaslatot, s határozati javaslatot nyújt be, hogy a javaslatot az igazságügyi bizottsághoz utasítsák.

Hoitsy Pál pártolja a javaslatot.

Dániel Ernő azt hiszi, hogy a javaslatot minél hamarabb le kell tárgyalni és az esetleges kifogásokat meg lehet tenni a tárgyalás folyamán.

Várady Károly és Madarász József pártolják Helfy javaslatát.

Dániel Ernő kijelenti, hogy a kérdések megnyugtató véget elfogadja Helfy javaslatát.

Az ülés ezzel véget ért.

Legközelebbi ülés pénteken délelőtt 10 órakor lesz.

A Bánffy-Kálnoky ügy.

Budapest, május 7. (Saj. tud. táv.)

A király bizalmi nyilatkozata Kálnoky grófhhoz rendkívül sokféle magyarizatot talált. Ezek között a legtöbb valószínűséggel bír az, hogy Kálnoky állása a tarthatatlan, és hogy a király nyilatkozata az ő visszavonulását akarja lehetőleg türethetővé tenni.

Vérengző hívek.

Miskolcz, május 7. (Saját tud. táv.)

Szükszon az isteni tisztelet alatt a hívek összeverekedtek, s midőn egy Uhl nevű csendőr rendet akart csinálni, a nép neki ment, mire ő kardot rántott s egy aszszony kezét elvágta. A csendőrnek segítése jött, mire ketten kezdtek kaszabolni. Egy embernek felvágta a hasát, ki meghalt, másoknak a fülét, orrát és arcját sebesítették meg. A csendőrök erre a kaszárnyába menekültek, melyet a nép addig ostromolt, míg sortűzet adtak, mire a tömeg széteszlott.

Megostromolt épületek.

Triest, május 7. (Saj. tud. táv.)

Gradoban a tömeg a városi hatóság épületét s utóbb a plébániát is megostromolta és szétrombolták.

A király utazása.

Bécs, május 7. (Saj. tud. távirata.)

A király ma reggel egy negyed 6 órakor elutazott Pólába. Utközben néhány órára megtekinti Laibachot, és vasárnap érkezik vissza Bécsbe.

Bécs, május 7. (Saj. tud. távirata.)

Jósika Samu báró, a király személye körüli miniszter ma Pólába utazott.

Elfogott gróf.

Bécs, május 7. (Saj. tud. távirata.)

A Bokross-ügyben a bíróság rágalmozására elítélte Klebesberg Zdenko grófot elfogták és a törvényszék fogházába csukták.

KÖZGAZDASÁG.

Uj-aradi heti gabnavásár.

- Saját tudósítónktól. -

Uj-Arad, május 7.

A száraz időjárás folytán az irányzat igen megzilárdult, s ma nagykereskedőink

is — kik nagyobbrészt véleményvételre — élénken részt vettek piacunkon.

Behozatott mintegy 2000 mmázsa buza és 200 mmázsa tengeri.

Elkelt:

I. minőségű buza 7 forinttól 7 forint 20 krig.

Közép minőségű buza 6 forint 80 krtól 6 forint 90 krig.

Tengeri 6 forint 50 krtól 6 forint 60 krig.

Zab névleges jegyzés 6 forint 20 krajczár.

Arpa névleges jegyzés 6 forint 20 krajczár.

Rozs névleges jegyzés 6 forint 50 krajczár.

Budapesti áru és értéktőzsde.

- Gyenes és Balog közég jelentése. -

Budapest, május 7.

Gabonaüzlet: Buzát ma gyengén kínáltak, a vételkedv szintén gyenge volt, s az irányzat csendes maradt, alig kelt néhány ezer mm. változatlan árákon. Ma nem adatott ki hivatalos jelentés.

Zárul 11 órakor:

Őszi buza	6.43—6.45
Buza májusra	6.46—6.48
Tengeri májusra	6.94—6.95
Tengeri augusztusra	7.03—7.05
Őszi rozs	6.67—6.68
Őszi zab	6.25—6.27
Repoze	11.80—

Határidőüzlet: Amerikából igen lanyha árfolyamokat jelentettek mire nálunk is tetemes lanyhasággal indult az üzlet buzában és tengeriben, buza gyenge üzlet mellett lanyha is maradt. Tengeri ellenben élénk keresletre zárlatig pár krral megszilárdult.

Külföld: New-York: busára 2-2¹/₈, tengerire 3/8-3/4 lanyhább. Chicago: busára 1¹/₄-2¹/₄, tengerire 1/4-5/8 lanyhább. Páris csendes, London csendes, Liwerpool változatlan.

Értéktőzsde: Szilárd külföldi zárlatokra nálunk is szilárdabb lett, s élénk vásárlásokra különösen hitelrészvények emelkedtek pár frttal.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	402.50
Magyar hitelrészvény	463 25
Osztrák államvasut	431 50
Rima-Marányi	273.—
Lombard	105.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi május hó 6-án. Fizott sertés árak. I. Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronkint 400 kg-ron felüli súlyban) 44.—45. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 44.—44.5 krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 46.—47. krig. Fialat közép (pkint 251—320 krig súlyban) 45.—46. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg-ron terjedő súlyban) 46.—48. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kg-ron felüli súlyban) 44.—44.5 krig. — Közép (pkint 220—280 kg-ron súlyban) 44.—46. krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ron terjedő súlyban) 45.—45.5 krig. Szerbiai: Nehéz (páronkint 250 kg-ron felüli súlyban) 45.—46. krig. Közép (páronkint 220—250 kilogramm súlyban) 45.—46. krig. — Könnyű (páronkint 220 kg-ron terjedő súlyban) 44.—45. krig. Sertésleltetés szám 1895. május hó 3-án volt készlet 159,919 darab. 1895. május hó 5-én felhajtott: 1680 darab. 1895. május 5-én elszállított: 3468 drb. 1895. május 6-án maradt készletben 158,112 drb. — A hizottsertés üzletirányzata: Lanyha.

Szeszüzlet.

— Május 7. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 52.50, klesinyben 53.— hordó nélkül per 100 liter 2/3 beleérve 85 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. május 7.

Magyar aranyjárdék 4%	128.—
Magyar koronajárdék 4%	99.—
Magyar arany 4 ¹ / ₂ %	126.—
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ %	104.—
Magyar keleti vasut 1876.	125.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.50
Magyar italmegváltási kötvény	101.—
Horrát-szalvon földtehermentesítési kötvény	98.25
Magyar nyerevény-sorsjegy kölesön	162.50

Tiszasszabályozási és szegedi kölesön	149.50
Osztrák papírjárdék	101.—
Osztrák járadék ezüst	101.—
Osztrák járadék arany	123.50
Korona járadék	101.50
1860-ki államsorsjegyek	158.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1085.—
Magyar hitelbank részvény	462.—
Osztrák hitelintézet részvény	401.40
Osztrák-magyar államvasut	430.25

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, május 7. d. u. 5 óra.

F	J	Irányzat	100 kg. ár
			(frttól) frttig
Buza bászai	uj	7.40	7.65
Buza tiszavidéki		7.45	7.70
Buza pestvidéki		7.40	7.65
Buza fejérmegyei		7.40	7.65
Buza bászai		7.50	7.75
Rozs uj, I-ös rendű		6.35	6.40
Rozs uj, II-ös rendű		6.30	6.35
Arpa takarmány		6.40	6.60
Arpa égetni való		6.65	6.90
Arpa sörfőzdei		7.10	8.10
Zab		6.85	7.10
Tengeri bászai		7.15	7.20
Tengeri másnömű		7.10	7.15
Káposzta-repoze bászai		—	—
Köles		6.30	6.80
Buza márc.-ápr.		7.49	7.45
Buza szept.-okt.		7.46	7.47
Buza máj.-jun.		7.46	7.47
Rozs márc.-ápr.		6.64	6.66
Tengeri máj.-jun.		7.93	7.95
Tengeri jul.-aug.		7.—	7.02
Tengeri októberre		—	—
Zab márc.-ápr.		—	—
Zab szept.-okt.		6.20	6.24
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.		12.05	12.15

IDEGENEK NÉVSORA.

— Május 7. —

Fehér Kereszt szálloda: Kodolányi Antal magánzó, Budapest, Hollak Antal ügyvéd, Déva, Fischer Jakab kereskedő, Temesvár, Molnár Lipót borkereskedő, Pécs, Szöllőssy B. ügynök, Budapest, Gedalje J. kereskedő, Berlin.

Náder szálloda: Redlich Benő os. és kir. kapitány, Nyiregyháza, Jenkő Pál tisztviselő, Lippa, Tausig Dávid vállalkozó, Szeged, Édes Elemér szolgabíró, Nagyhalma, Grünbaum Dávid kereskedő, Merzifalva, Egyed Gyula titkár, Kecskemét, Hirsch Béla közs. jegyző, Kisjenő, Németh Minály nyugalmazott tanár, Hódmezővásárhely, Dr. Czákó László eszterdovos, Borosjenő, Br. Bornemizsa birtokos, Marosillye.

Magyar Korona szálloda: Gutt Hubert cukrász, Petrozsény, Ruzs Mariska, Petrozsény, Huber Viktor csukrász, Petrozsény, Ruzs Berta, Petrozsény.

Három Király szálloda: Argyelán Gábor jegyző, Vialgos.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTÉR.*

Katonazene.

Ma szerdán, május hó 8-án NAGY LAJOS

fényesen átalakított és díszesen berendezett kerthelyiségében, mely eddig is Arad különlegessége volt.

a helybeli cs. és kir. 33-ik gyalogezred zenekarával

HANGVERSENY

tartatik, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívom.

Jó ételek és italok valamint kizárólagosan csakis nálam kapható valódi

Dreher-féle schwecháti s korona sörről

mely ünnep és vasárnapokon valamint a hangverseny alkalmával többször lesz csapolva legjobban gondoskodtam, miért is számos látogatásért esd

kiváló tisztelettel:

NAGY LAJOS,
sörészarnok tulajdonos.

869 Egy liter korona sör 30 krajczár. Egy liter schwecháti sör 30 kr. Belépti-díj 20 kr. Kezdeté 8 órakor.

796/1895. szám.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál az 1800 frt fizetéssel kapcsolatos második almérnöki állás kinevezés útján betöltendő lévén, azokat akik ezen állást elnyerni óhajtják s az 1888. évi I t. cz. 10. §-ban megjelölt minősítéssel bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám f. é. május hó 25-ig bemutassák.

Arad, 1895. évi április hó 21.

Salacz

kir. tanácsos polgármester

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától.
4550/1895. k. h. szám.

Felhívás.

Mint hogy az 1888. évi XIX. t. cz. 28. §-a értelmében az, ki a tilalom idő beállta előtt fogott, vagy zárt vizekből származó halat vagy rákot szállít vagy elad tartozik azok származását vagy a befogatási időt minden egyes esetben hatósági bizonyítvánnyal igazolni, — felhívom azokat, kik halak s rákok eladásával foglalkoznak hogy ezen intézkedést szem előtt tartva az ellenőrző közegeknek a jelzett bizonyítványt felmutassák, mivel ellen esetben a halak

vagy rákok elkoboztatnak, s a tulajdonos ezen felül büntettetni fog.

Arad, 1895. évi április hó 10-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.

4613/895. kp.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a barompiacz a megszűnt akadályok folytán ismét a rendes helyén az Óvár-téren fog megtartatni.

Aradon, 1895. április hó 13-án.

Sarlot Domokos főkapitány.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1895. évi április hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,07	3,56	1,35
Csaba	2,23	5,52	4,37
Kétegyháza	2,54	6,10	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,28
Kurtics	3,28	6,34	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,52	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,20	8,18	9,40
Sofronya	11,36	—	9,58
Kurtics	11,49	8,36	10,12
Lökösháza	12,05	—	10,30
Kétegyháza	12,28	9,00	10,59
Csaba	1,19	9,23	11,44
Szolnok	4,14	11,19	2,53
BUDAPEST érkezik	7,20	1,10	6,10

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,02
Glogovác	2,44	6,48	4,42	—
Gyórok	3,14	7,06	5,04	—
Paulis	3,81	7,17	5,15	—
Radna-Lippa	3,58	7,30	5,33	7,47
Konop	4,30	7,57	5,57	—
Berzova	4,50	8,13	6,18	—
Tótvár	5,21	8,35	6,39	—
Soborsin	5,40	8,53	6,58	8,48
Piski	—	11,17	9,24	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,01	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,30	11,40

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul	3,36	3,19	—
Gyulafehérvár	3,58	4,04	—
Piski	5,07	6,05	3,57
Soborsin	6,34	8,20	4,00
Tótvár	—	8,37	4,20
Berzova	—	9,02	4,49
Konop	—	9,19	5,07
Radna-Lippa	7,28	9,49	5,45
Paulis	—	10,02	6,01
Gyórok	—	10,15	6,17
Glogovác	—	10,38	6,48
ARAD érkezik	8,08	10,50	6,59

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	3,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lökösháza	6,00	5,18
Kétegyháza	6,18	6,18
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lökösháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,30	5,00
Uj-Arad	6,31	11,54	5,21
Németságh	6,49	12,19	5,47
Vinga	7,08	12,47	6,14
Orczifalva	7,20	1,04	6,34
Merczifalva	7,31	1,20	6,52
Szt.-András	7,43	1,39	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,05	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczifalva	9,04	1,59	9,43
Orczifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	8,00	6,35
Simánd	8,31	7,06
Kisjenő-Erdőhegy	9,15	7,51
Székudvar	9,31	8,08
Sikió	9,46	8,23
Ottlaka	10,00	8,37
Elek	10,20	8,55
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,35	9,10

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,20	8,00
Elek	5,33	8,20
Ottlaka	5,48	8,33
Sikió	5,58	8,47
Székudvar	6,08	8,03
Kisjenő-Erdőhegy	6,25	8,33
Simánd	6,48	8,05
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,12	8,35

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	d. e.	este
MEZŐHEGYES ind.	9,80	7,00
Kamarás-major	9,42	7,12
Nesze	9,51	7,21
Kovácsbánya	10,10	7,40
Bánhegyes	10,30	8,08
M.-Bodzás	10,55	8,25
Bánkut	11,09	8,39
KÉTEGYHÁZA érkezik	11,30	9,00

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	reggel	délután
KÉTEGYHÁZA ind.	5,16	8,15
Bánkut	5,34	8,37
Megyes-Bodzás	5,45	8,55
Bánhegyes	6,01	4,17
Kovácsbánya	6,17	4,40
Nesze	6,27	4,54
Kamarás-major	6,34	5,08
MEZŐHEGYES érkezik	6,44	5,15

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	—	7,00	8,10
Szt.-Tamás	—	7,29	4,37
Pécska	—	7,53	4,57
Battonya	—	8,35	5,29
Tompa	—	8,47	5,41
Mezőhegyes	6,35	9,14	6,08
Csanád-Palota	7,18	10,02	6,54
Nagylak	7,34	10,23	7,14
Apátfalva	7,58	10,57	7,39
Makó	8,15	11,19	8,00
Kis-Zombor	8,36	11,55	8,40
SZEGED érkezik	9,27	1,00	9,40

Szeged—Arad.

	este	d. u.	reggel
SZEGED indul	6,10	2,45	3,44
Kis-Zombor	7,12	3,44	4,42
Makó	7,32	4,00	4,58
Apátfalva	8,35	4,43	5,32
Nagylak	9,09	5,09	5,56
Csanád-Palota	9,32	5,26	6,13
Mezőhegyes	9,57	5,48	6,35
Tompa	—	6,35	7,16
Battonya	—	6,52	7,31
Pécska	—	7,25	8,01
Szt.-Tamás	—	7,43	8,17
ARAD érkezik	—	8,10	8,43

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,10	12,25
Ótvenes	6,57	5,29	12,50
Zimánd-Ujfalu	7,04	5,35	1,01
Uj-Szt-Anna	7,21	5,54	1,23
Világos	7,55	6,23	2,18
Muszká-Magyarád	8,02	6,30	2,29
Pankota	8,15	6,41	2,54
Apatelek	8,51	7,12	3,50
Borosjenő	9,01	7,21	4,05
Bokszeg-Beél	9,30	7,47	5,00
Borossebes-Buttyin	10,03	8,14	5,54
Almás-Alosill	10,42	8,47	6,57
GURAHONCZ érkezik	10,58	9,01	7,19

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,14	2,10	4,45
Almás-Alosill	4,29	2,27	5,10
Borossebes-Buttyin	4,56	3,00	5,52
Bokszeg-Beél	5,29	3,42	7,06
Borosjenő	5,51	4,09	7,36
Apatelek	6,04	4,25	8,09
Pankota	6,41	5,08	9,30
Muszká-Magyarád	6,47	5,15	9,40
Világos	6,54	5,23	9,53
Uj-Szt-Anna	7,17	5,50	10,29
Zimánd-Ujfalu	7,40	6,13	11,13
Ótvenes	7,45	6,24	11,31
ARAD érkezik	8,03	6,45	11,48

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	9,10	7,30
Csermő érkezik	10,07	8,20

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,10
Borosjenő érkezik	5,40	4,00

Borossebes—Ményháza.

	d. e.	d. u.
BOROSSEBES BUTTYIN indul	10,20	8,42
Déna	11,08	1,57
MENYHÁZA érkezik	11,45	1,17

M. kir. államvasutak Üzletvezetőség Miskolcz.
10193/II. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Kassa állomásán a felvételi épület kibővítésének, illetőleg a felvételi épület Abos felőli végén egy toldalék épület hozzáépítésének és a belső beosztás némi átalakításának biztosítására ezennel nyilvános verseny tárgyalás hirdettetik. A tervek az ajánlati költségvetés, a szerződési és ajánlati minta ugyancsak a pályázati feltételek, a miskolci üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályában. Szemeré-utca 29. sz. I. emelet, valamint Kassán a kassai osztálymérnökségnél Barkóczy-tér 5. szám alatt, első emeleten a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A munkára teendő ajánlatok 1895. évi május hó 25-ig déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános osztályánál nyújtandók be.

Az ajánlat 50 kros, a hozzá tartozó mellékletek pedig ivenként 15 kros bélyeggel ellátva lepecsételve és a borítékon a következő felirattal ellátva nyújtandó be:

•Ajánlat Kassa állomáson építendő toldalék épületre.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon azaz 1895. évi május hó 24-én déli 12 óráig 600 frt, azaz hatszáz o. é. forint bánatpénz teendő le a miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál, készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

Az értékpapírok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam 90%-val számítva fogadtatnak el, de soha névértéken felül.

Csak ideje korán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Távíratilag tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beérkezett ajánlatok el, vagy el nem fogadása iránt a miskolci üzletvezetőség felelős magának a szabad döntési jogot.

Miskolcz, 1895. május hó 4-én.

Az üzletvezetőség.

292. sz.

368

Arlejtési hirdetmény.

Alulírott m. kir. erdőgondnokság részéről közhírré tétetik, miszerint a csálai erdőgondnoksághoz tartozó Tersetye nevű erdőrészen építendő erdőri lak és a hozzátartozó melléképületek összes munkálatainak elvállalása iránt az árlejtés f. évi május hó 11-én d. o. 10 órakor a csálai erdőgondnokság irodájában fog megtartatni.

Kikiáltási ár 2090 frt költség és 382 frt megtérítendő faérték.

Vállalkozni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át tevő bánatpénzzel ellátva a fent kitett nap, idő és helyre ezennel meghivatnak.

A feltételek ezen gondnokság irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Csála, 1895. április 28.

M. kir. erdőgondnokság.

221. sz.

367

Arlejtési hirdetmény.

Krassó-Szörény megyében fekvő Bakamező községben egy egyes erdőri lak és melléképületek építésének elvállalása iránt f. évi május hó 17-én délelőtt 10 órakor az alulírt erdőgondnokság irodájában 1460 (egyezer-négyszázhatvan) frt kikiáltási ár mellett nyilvános árlejtés fog tartatni.

Írásbeli zárt ajánlatok 50 kros bélyeg és a kikiáltási ár 10%-át tevő bánatpénzzel ellátva, a szóbeli árlejtés megkezdése előtt alulírt erdőgondnokságnál benyújthatók, hol az árlejtési feltételek és költségvetési iratok is a hivatalos órák alatt betekintethetők.

Valyemáren 1895. április 27.

M. kir. erdőgondnokság.

120/895.

366.

Arverési hirdetményi kivonat.

A világi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az új-szt.-annai gyám-pénztár végrehajthatóan Pénzes Akos ügyvéd mint ifj. Koncsok Jakab ismeretlen tartózkodásu részére kirendelt ügygondnok végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kir. törvényszék (a világi kir. járásbíróóság) területén lévő Aradmegyében fekvő az új-szt.-annai 724 sz. tjkvben az A+2. sor (1198—1199/a) h. r. sz. a. felvett 304/287 összeírásu 888 20/22 [ ]-ól területű beltelkes ház mint ingatlanságra az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1895. évi május hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor Új-Szt.-Anna községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1895. évi január hó 14-ik napján. — A világi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Aknay

kir. aljbíró.

7767/1895.

Hirdetmény.

A Szarász szabályozó társulat pótártérfelesztése kapcsán ezuttal is értesítetnek mindazon földbirtokosok, akik a társulat részéről erről közvetlenül is értesítve lettek, hogy a pótártérfelesztési munkálatokat 30 nap alatt Makón a társulati irodában betekintethetik és földjeiknek a érdekelttségbe vonása elleni kifogásaikat a Szarász szabályozó társulat miniszteri biztosságához címzett beadványban ugyancsak 30 nap alatt megtekinthetik.

Arad, 1895. április 16.

A városi tanács.

Hirdetés.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszter urnak 426/1895. Eln. sz. a. kiadott körrendelete értelmében, ezennel közhírré tétetik, hogy az a ki Janku Avrahámnak tervezett szobor felállítására érdekében bármily cselekménye által közreműködik, adományokat gyűjt, vagy ad, kihágást követ el, és 15 napig terjedhető elzárással és 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Arad, 1895. évi márczius hó 23.

A városi tanács.

2021/1895. sz. Kisjenel Járásí Főszolgabírótól.

Pályázati hirdetmény.

Hivatal vesztéssel lett büntetés folytán üresedésbe jött Fekete Gyarmati jegyzői állás választás utján betöltésére határidőül

f. é. május hó 16. d. e. 10 órája

Fekete Gyarmati község házához kitűzetik. Felhivatnak ennél fogva pályázni kívánók, hogy pályázati kérvényüket az 1883. évi I. t. cz. 6. §. értelmében felszerelve a választást megelőző napig alulírott főszolgabírói hivatalhoz annyival is inkább adják be, mivel a később beérkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Kelt Kisjenőn, 1895. május 4.

Péozely Elek

főszolgabíró.

364

M. kir. államvasutak Budapest déli Üzletvezetőség.

4737

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak üzemében álló Bács-Bodrogh vármegyei h. é. vasutak Zenta állomásán 1895. évi november hó 20-án megüresedett vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra az 1898. évi november hó 19-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdettetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok utján döntetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Zenta állomásán lévő vendéglői üzletre. 4737. számhoz.

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1895. évi május hó 21-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezetősége titkári hivatalához címezve posta útján térti vevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 100 azaz száz frt készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Budapesten 1895. évi május hó 20-ikán déli 12 óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb, utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számítottatnak.

A vendéglői bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (Külső Kerepesi ut II. ház. II. emelet 29-ik ajtószám.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadja.

A feltételekől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezetősége felelős magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapesten, 1895. márczius 13.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

5443/1895.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy az 1883. évi XXXIV. törvénycikk módosításáról szóló 1890. évi XXIII. t. cz. értelmében a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémiában szervezett tisztképző tanfolyamban az 1895—96-ik tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által leküldetvén, az levéltárunkban bármikor megtekinthető.

Arad, 1895. márcz. 20-án.

A városi tanács.